

SOẠN BÀI PHÉP PHÂN TÍCH VÀ TỔNG HỢP

Soạn bài phép phân tích và tổng hợp của Đọc Tài Liệu biên soạn giúp bạn nắm vững kiến thức và trả lời câu hỏi trang 9 & 10 SGK Ngữ văn 9 tập 2

HƯỚNG DẪN SOẠN BÀI PHÉP PHÂN TÍCH VÀ TỔNG HỢP

TÌM HIỂU PHÉP LẬP LUẬN PHÂN TÍCH VÀ TỔNG HỢP

LUYỆN TẬP

GHI NHỚ

Tài liệu **hướng dẫn soạn bài phép phân tích và tổng hợp** được Đọc Tài Liệu biên soạn dưới đây sẽ giúp các bạn nắm vững các kiến thức quan trọng và soạn bài tốt hơn qua nội dung gợi ý trả lời các câu hỏi tại trang 9 và 10 sách giáo khoa ngữ văn 9 tập 2.

Cùng tham khảo...

HƯỚNG DẪN SOẠN BÀI PHÉP PHÂN TÍCH VÀ TỔNG HỢP

Gợi ý trả lời câu hỏi:

TÌM HIỂU PHÉP LẬP LUẬN PHÂN TÍCH VÀ TỔNG HỢP

Đọc văn bản và trả lời câu hỏi.

Trả lời

a) Ở đoạn mở đầu, bài viết nêu ra một loạt dẫn chứng về cách ăn mặc để rút ra nhận xét về vấn đề trang phục đẹp và văn hoá.

Hai luận điểm chính trong văn bản là:

- Vấn đề văn hoá trong trang phục.
- Vấn đề các quy tắc bất thành văn buộc mọi người tuân theo.

Tác giả đã dùng phép lập luận phân tích để rút ra hai luận điểm trên. Cụ thể, tác giả nêu ra các hiện tượng về cách ăn mặc.

- Hiện tượng 1: *..., thông thường trong doanh trại hay nơi công cộng, có lẽ không ai mặc quần áo chỉnh tề mà lại đi chân đất, hoặc đi giầy có bít tất đầy đủ nhưng phanh hết cúc áo, lộ cả da thịt ra trước mặt mọi người.* Hiện tượng này nêu lên vấn đề cần ăn mặc chỉnh tề và đồng bộ.
- Hiện tượng 2: *Cô gái một mình trong hang sâu chắc không váy xòe váy ngắn, không mắt xanh môi đỏ, không tô đỏ chót móng chân móng tay. Anh thanh niên đi tát nước hay câu cá ngoài cánh đồng vắng chắc không chải đầu mượt bằng sáp thơm, áo sơ-mi là phẳng tấp... Đi đưa cưới không thể lôi thôi, lếch thếch, mặt nhọ nhem, chân tay lấm bùn. Đi dự đám tang không được mặc quần áo loè loẹt, nói cười oang oang.* Hiện tượng này nêu lên yêu cầu phải ăn mặc phù hợp với hoàn cảnh
- Hiện tượng 3: Ăn mặc phải phù hợp với đạo đức. Cái đẹp bao giờ cũng đi liền với cái giản dị.

b) Sau khi đã nêu một số biểu hiện những quy tắc ngầm về trang phục, bài viết đã dùng phép tổng hợp để chốt lại vấn đề Ăn mặc ra sao cũng phải phù hợp với hoàn cảnh riêng của mình và hoàn cảnh chung nơi công cộng hay toàn xã hội.

Từ việc tổng hợp các quy tắc ăn mặc, tác giả chốt lại vấn đề trang phục đẹp. Đó phải là trang phục đáp ứng được ba yêu cầu, ba quy tắc đã nêu. *Vậy nên, thế mới biết, trang phục hợp văn hoá, hợp đạo đức hợp môi trường mới là trang phục đẹp.*

Phép lập luận tổng hợp này thường đặt ở cuối đoạn hay cuối bài.

LUYỆN TẬP

Tìm hiểu kĩ năng phân tích trong văn bản Bàn về đọc sách của Chu Quang Tiềm.

Gợi ý trả lời

1. Trong văn bản Bàn về đọc sách, tác giả Chu Quang Tiềm đã làm sáng tỏ luận điểm: Học vấn không chỉ là chuyện đọc sách, nhưng đọc sách vẫn là một con đường quan trọng của học vấn bằng cách trình bày các luận cứ theo một thứ tự hợp lô-gíc. Cụ thể:

- Học vấn là công việc của toàn nhân loại (luận cứ 1).
- Học vấn được lưu truyền lại cho đời sau là nhờ sách (luận cứ 2)
- Sách chứa đựng những học vấn quý báu của nhân loại (luận cứ 3)
- Nếu không đọc sách, sẽ không tạo được điểm xuất phát vững chắc (luận cứ 4).
- Nếu xoá bỏ sách sẽ trở thành những kẻ lạc hậu (luận cứ 5)

2. Tác giả Chu Quang Tiềm đã phân tích những lí do phải chọn sách đọc như sau:

- Đọc không cần nhiều nhưng phải tinh và kĩ.
- Sách có nhiều loại (sách thường thức, sách chuyên môn), phải có sự chọn lựa.
- Các loại sách ấy có liên quan với nhau.

3. Tầm quan trọng của cách đọc sách đã được tác giả Chu Quang Tiềm phân tích như sau:

- Không đọc thì không có điểm xuất phát cao về sách, là những cột mốc trên đường tiến hoá học thuật của nhân loại.
- Đọc là con đường ngắn nhất để tiếp cận tri thức: đem kinh nghiệm tư tưởng của nhân loại mấy nghìn năm mà ôn lại.
- Không chọn lọc sách thì đời người ngắn ngủi không đọc xuể. - Đọc ít mà kĩ quan trọng hơn đọc nhiều mà qua loa không lợi ích gì.

4. Phân tích có vai trò vô cùng quan trọng trong lập luận vì:

- Phân tích là phương pháp chia nhỏ đối tượng để xem xét từng phần, từng phương diện, rồi sau tổng hợp lại.
- Phân tích là phương pháp khám phá nội dung, ý nghĩa ẩn kín của đối tượng bằng nhiều cách: so sánh, đối chiếu đối tượng với các đối tượng tương đồng hay khác biệt, xem xét mối liên hệ giữa các bộ phận của đối tượng với nhau, tìm ra nguyên nhân, dự đoán hậu quả của nó.

GHI NHỚ

- Để làm rõ ý nghĩa của một sự vật, hiện tượng nào đó, người ta thường dùng phép phân tích và tổng hợp.
- **Phân tích là phép lập luận trình bày từng bộ phận, phương diện của một vấn đề** nhằm chỉ ra nội dung của sự vật, hiện tượng. Để phân tích nội dung của sự vật, hiện tượng, người ta có thể vận dụng các biện pháp nêu giả thiết, so sánh, đối chiếu,... và cả phép lập luận giải thích, chứng minh.
- **Tổng hợp là phép lập luận rút ra cái chung từ những điều đã phân tích.** Không có phân tích thì không có tổng hợp. Lập luận tổng hợp thường đặt ở cuối đoạn hay cuối bài, ở phần kết luận của một phần hoặc toàn bộ văn bản.

Bài tiếp theo: **Soạn bài luyện tập phân tích và tổng hợp**

// Mong rằng nội dung của bài **hướng dẫn soạn văn 9 bài phép phân tích và tổng hợp** này sẽ giúp các bạn ôn tập và nắm vững các kiến thức quan trọng của bài học. Chúc bạn luôn đạt được những kết quả cao trong học tập.